

Forord

Rødovre Kommune har skyhøje ambitioner, når det kommer til at sikre velfærden for kommunens borgere. Ikke mindst dem, der har det svært.

Vi har derfor vedtaget, at der skal udarbejdes en helhedsplan for psykisk sårbare borgere, der sætter en klar og fælles retning for Rødovre Kommunes initiativer på området.

Denne helhedsplan udspringer af Social- og Sundhedsudvalgets inspirationstur til den italienske by Trieste, som er verdenskendt for sin innovative tilgang til at hjælpe mennesker med psykiske lidelser. I Trieste har de stor succes med at integrere de kommunale sociale indsatser og behandlingspsykiatri. De vægter en åben tilgang i mødet med borgeren, hurtig adgang til hjælpen i nærmiljøet og involvering af civilsamfundet. Samlet set bidrager tilgangen til at forebygge, at flere borgere udvikler psykiske lidelser, og næsten ingen indlægges med tvang.

Vi har aldrig været bange for at være ambitiøse i Rødovre Kommune. Vi tror på, at vi opnår de bedste resultater, når vi sætter barren højt. Det er klart, at alle mennesker har et ansvar for sit eget liv, også når det går skævt. Men vi kan alle snuble, og så skal vi som kommune stå klar med den rette hjælp, så borgeren kan komme videre i eget liv. Vi er et lokalsamfund, hvor der bliver ved med at være en hjælpende hånd, og hvor mulighederne for at komme tilbage på rette kurs altid er tilstede.

Vores holdning er klar: Alle har ret til at høre til. Alle har noget at give. Alle har et ønske om at bidrage. Og alle vil gerne have noget meningsfuldt at stå op til.

I Rødovre Kommune tør vi gå nye veje, og det vil vi også med denne helhedsplan. Vi hører til blandt de absolut bedste kommuner på socialområdet, og det vil vi blive ved med. Det kræver, at vi en gang imellem prøver idéer af, hvor vi endnu ikke kender svaret.

Helhedsplanen kigger både indad og udad. *Indad* - fordi vi vil sikre, at vores kommunale indsatser er tidssvarende og relevante for de borgere, som de er tænkt til. *Udad* - fordi vi vil inddrage borgerens netværk, regionen og civilsamfundet, når vi skaber løsninger, der hjælper borgerne til de ønskede forandringer. Vi skal gøre, som vi plejer i Rødovre - vi skal løse udfordringerne i fællesskab.

Helhedsplanen er blevet til med stor hjælp fra de mennesker, som kender til psykisk sårbarhed – enten via personlige erfaringer eller via deres faglighed. De har bidraget gennem interviews, workshops og dialogmøder. Det har givet os vigtige indsigter, som vi har taget med i udformningen af helhedsplanen.

Stor tak til de mange, der har bidraget. De gode løsninger skaber vi sammen.

God læselyst.

Britt Jensen

Borgmester

Rødovre Kommunes

Helhedsplan for psykisk sårbare 2020-2024

Indledning

Antallet af psykisk sårbare borgere er stigende på tværs af alle aldersgrupper. Kommunernes Landsforening har registreret en stigning på ca. 80 procent fra 2010 til 2016 i antallet af ydelser i kommunerne til især borgere med lettere problemstillinger som psykisk sårbarhed.¹ I samme periode er antallet af forløb med patienter med lettere problemstillinger i psykiatrien steget med næsten 30 procent.² I Rødovre Kommune lever 900 borgere i dag med en svær psykisk lidelse, og én ud af fem Rødovreborgere har desuden få eller ingen sociale relationer.³

Det viser, hvor vigtigt det er at tænke i nye initiativer for at forebygge, at flere borgere udvikler psykiske vanskeligheder. Vi skal investere, før det sker.

Rødovre Kommune har allerede gode indsatser på området, men ny viden og nye metoder sammen med en voksende gruppe af borgere med psykisk sårbarhed betyder, at området skal udvikles, og at indsatser med fordel kan tænkes i nye og styrkede sammenhænge.

Målgruppen for indsatserne i helhedsplanen spænder bredt fra borgere, som kortvarigt oplever at være psykisk sårbare, til borgere med komplekse psykiske vanskeligheder.

Det er en bred gruppe af mennesker, hvis styrke til selv at handle og forme sit liv varierer meget – både fra person til person og over tid for den enkelte. Fælles for mennesker, der er psykisk sårbare, er dog, at de har øget risiko for at have:

- Svage relationer
- En svag tilknytning til arbejdsmarked
- Fysiske helbredsproblemer.⁴

Det kan betyde, at de modtager mange ydelser og indsatser på tværs af forvaltninger og lovgivninger med fare for, at de mange kontakter bliver uoverskuelige og indsatserne usammenhængende for den enkelte.

Vores tilgang

Vores tilgang i helhedsplanen bygger på erfaringerne fra Trieste med fokus på en åben tilgang i mødet med borgeren, hurtig adgang til hjælpen i nærmiljøet og involvering af civilsamfundet.

Alle mennesker kan opleve at få psykiske problemstillinger. Men den aktuelle forskning på området peger på, at alle potentielt kan komme sig helt eller delvist. Psykiske vanskeligheder er ikke en kronisk sygdom, men opstår i sammenhæng med den historie, de sociale omstændigheder og de erfaringer, det enkelte menneske har, og den enkeltes aktuelle livssituation. Vi skal se og forstå psykiske vanskeligheder i relation til de sammenhænge. Det betyder, at vi møder borgeren, hvor borgeren er og med udgangspunkt i borgerens

---

¹ Styring af det specialiserede voksenområde. Kommunernes Landsforening (2017)

² Indblik i psykiatrien og sociale indsatser. Sundheds- og Ældreministeriet (2018).

³ Danskernes Sundhed Den Nationale Sundhedsprofil (2017).

⁴ Socialstyrelsen.

livssituation. Det er borgeren, der i samspil med fagpersoner bestemmer indsatsen, og hvem der skal inddrages. Indsatsen skal formes efter borgerens ønsker og behov i det konkrete møde med borgeren.

Det er derfor udgangspunktet for vores fokusområder i helhedsplanen, hvor tilgængelighed og indflydelse for både borgeren og dennes netværk er i højsædet i forhold til, hvordan vi bedst forebygger og hjælper borgeren til at få et selvstændigt og meningsfyldt liv.

I Rødovre Kommune insisterer vi på at være ambitiøse på borgerens vegne. Vi tror på, at borgeren skal ses som en handlekraftig medskabere, og borgerens professionelle og private netværk kan bidrage aktivt til, at de ønskede resultater opnås.

Sammen er vi stærke, og komplekse problemstillinger kalder på åbenhed og mod til at udarbejde nye og individuelle løsninger på tværs og i fællesskab. Det betyder, at vi skal tilrettelægge en indsats, hvor svaret ikke nødvendigvis er en paragraf i Serviceloven, men hvor vi omfavner kompleksiteten og tør tænke i nye og styrkede sammenhænge - som involverer borgerens netværk og som kobler sig på nærmiljøet og civilsamfundet i tæt samspil med fagområder som f.eks. beskæftigelsesområdet, børneområdet, skoleområdet og behandlingspsykiatrien.

Vi skal hele tiden være i dialog med borgeren om, hvorvidt indsatsen giver mening og gør en forskel for borgeren. Her bliver et andet vigtigt element i vores tilgang inddragelsen af personer med egne levede erfaringer i måden, hvorpå vi tilrettelægger vores indsats. Her har vi allerede en række gode erfaringer med vores Udsatteråd og Ungepanel, men vi skal endnu længere ad den vej.

Vores vision og fokusområder

I Rødovre Kommune vil vi med denne helhedsplan fortsætte arbejdet med at være en af landets bedste kommuner på socialområdet. Ambitionen for arbejdet med helhedsplanen er derfor, at borgere i Rødovre Kommune med psykiske problemstillinger skal have de bedste muligheder for at komme sig og leve meningsfulde liv med høj livskvalitet.

Vores vision lyder:

Vi vil være blandt de bedste kommuner i landet, når det kommer til at tilbyde tidlige og forebyggede indsatser til psykisk sårbare borgere, der samtidig skaber styrke hos den enkelte til selv at handle og forme sit eget liv.

Baseret på vores vision har vi valgt fire fokusområder, som samlet set nytænker og styrker indsatsen for psykisk sårbare borgere i Rødovre Kommune gennem en mere relationel og borgerrettet tilgang. De fire fokusområder er:

1. Tidlig indsats og én indgang
2. Hjælp til at skabe sammenhæng
3. Alle har ret til en meningsfuld hverdag
4. Faglighed i top.

Fokusområderne er beskrevet i de følgende kapitler med en række initiativer, som samlet skal medvirke til, at vi når i mål.

Fokusområde I – Tidlig indsats og Én indgang

Én indgang for psykisk sårbare borgere

Vi vil have fokus på tidlige og forebyggende indsatser. Vi ved, at tilbud om hurtig hjælp virker og forebygger langvarige forløb. Når borgeren retter henvendelse til Rødovre Kommune, er det med et ønske om hjælp til forandring. Jo før vi afklarer behovet for hjælp og tilbyder en indsats - jo bedre. Vi skal hjælpe, når borgeren er klar, ikke når organisationen er det. Det gør os i stand til at forebygge psykisk sårbarhed.

Det skal være tydeligt, hvor borgere eller den pårørende kan rette henvendelse for at få hjælp, og det skal være muligt at få vejledning eller støtte her og nu til det, den enkelte borger eller pårørende har brug for. Dét vil vi skabe med initiativet 'Én indgang'.

Den helt overordnede tilgang med Én indgang er at tage udgangspunkt i den enkelte borgers behov og ønsker om forandring med kortere arbejds gange og mindre bureaukrati. Heri ligger en bevægelse væk *fra* den mere klassiske sagsbehandling, hvor ydelser medfører en udredning, *til*, at kommunen igangsætter et forløb samme dag, som borgeren retter sin henvendelse. Ambitionen er at afhjælpe problematikker i så betydelig grad, at borgerne efter endt forløb behøver ingen eller mindre hjælp fra kommunen.

Medarbejderne i Én indgang vil fungere som værter, der møder borgeren som en gæst i omgivelser, der understøtter det gode møde. Vi ved, at de første fem minutter af det første møde med kommunen er afgørende for det videre forløb.⁵ Værten skal derfor hjælpe med at vise vej og inddrage borgerens private såvel som professionelle netværk i forhold til den konkrete indsats, som tilrettelægges. Her er der fokus på det gode indledende møde, den hurtige afklaring af behovet for hjælp, hvem der gør hvad og én plan med systematisk opfølgning herpå.

Det er væsentligt, at pårørende, foreninger og regionen også kan rette henvendelse til Én indgang for råd og vejledning. Ofte er de indgangen til at kunne hjælpe de borgere, som lever et mere isoleret liv, eller ikke selv kan rette henvendelse til kommunen for hjælp.

Borgere, pårørende og medarbejdere i kommunen efterlyser i den forbindelse et overblik over de mange forskellige tilbud i kommunen som eksempelvis gruppeforløb, aktivitetstilbud og frivillige tilbud, som borgeren kan benytte sig af og måske selv tage aktiv del i som frivillig. I foreningerne er der rig mulighed for at udvikle sig, fordi foreningerne kan være en 'øvebane', hvor man kan vokse. Værterne vil have det overblik.

Gennem de indsigter, som vi har fået fra borgerinterviews, er det blevet tydeligt, at der i vores tilgang ikke er nok fokus på at skabe 'udgange' for borgeren. Nogle borgere beskriver, at de har en oplevelse af ikke at kunne 'komme ud igen'. Med tilgangen i Én indgang er det muligt at give borgeren en mere intensiv hjælp, så de trygt kan forlade det kommunale hjælpesystem med mulighed for at vende tilbage, hvis behovet opstår igen. Her er der brug for vores tætte samarbejde med de frivillige foreninger og det netværk, som skabes her, og som vi kan henvise borgeren til efter endt forløb. Der er ingen borgere, der drømmer om at få hjælp fra kommunen hele livet.

Samlet set bygger initiativet Én indgang på en grundlæggende overbevisning om, at næsten alle borgere kan hjælpes på kort sigt. Måske ikke helt, men betydeligt. Det forudsætter, at vi har fokus på borgerens problematikker og oplevede udfordringer frem for, hvilken type hjælp vi som kommune er forpligtet til at give ud fra borgerens situation. Det er med andre ord borgerens oplevelse, der er i fokus, og det er effekten af tilbuddet, der definerer succes, og ikke mængden af aktiviteter.

Nye kompetencer skal inddrages

---

⁵ Klavs Seerup Rasmussen. Chefkonsulent i Peer-Partnerskabet v. Det Sociale Netværk og SIND.

Vi vil gå nye veje og afprøve nye metoder i inddragelsen af borgere med egne levede erfaringer.

Vi tror på, at borgere med egne levede erfaringer er en væsentlig ressource i forhold til at understøtte recoveryprocesser. For mennesker med psykisk sårbarhed er det vigtigt, at få muligheden for at samarbejde med og blive hjulpet af andre med egne brugererfaringer. Det giver mulighed for at supplere med erfaringskompetence, som vores sædvanlige faglige indsats ikke nødvendigvis har i samme omfang. Ved at borgeren tidligt får tilknyttet en person med egne erfaringer, vil det give nye muligheder for at blive hjulpet på vej i recoveryprocessen.

Vi vil derfor afprøve nye metoder i inddragelsen af borgere med egne levede erfaringer i mødet med det offentlige hjælpesystem i tæt samarbejde med de relevante interessenter, som har stor erfaring på området. F.eks. ved at tidligere brugere indtager værtsrollen i Én indgang, hvor vi møder borgeren første gang og med tilbud om følgeskab af en tidligere bruger til relevante tilbud.

Det er vores ambition, at vi kommer så tæt som muligt på de mennesker, som det handler om, og lærer af deres erfaringer i forhold til, hvordan vi løser opgaven bedst muligt.

Fokus på de unge

I Rødovre Kommune har vi en særlig opmærksomhed på de unge. Vi skal hele tiden afsøge og udvikle mulighederne for at give gode og stærke indsatser til de unge både i kommunalt regi og i samarbejde med de frivillige foreninger.

Rødovre Kommune var f.eks. det første sted, hvor der kom et headspace center. Et frivilligt tilbud om en tidlig og forebyggende samtale til børn og unge i alderen 12-25 år, hvor man kan komme ind fra gaden og få en samtale om, hvad der rører sig.

Ungdomsårene er en tid, hvor man gennemgår en stor udvikling og skal træffe mange vigtige valg. Det er derfor også en sårbar periode for alle unge.

De unge, som har en psykisk sårbarhed med sig, kan blive særlig udfordret. Vi ved, at psykisk sårbarhed ofte starter i en tidlig alder. Næsten 45 % af de borgere, som diagnosticeres første gang, er 24 år eller derunder. 31 % er under 18 år.⁶ Det kalder på en særlig indsats og en øget opmærksomhed på de unge i forhold til forebyggelse og det tværsektorielle samarbejde. Her spiller vores Ungepanel en vigtig rolle i at pege på, hvordan vi bedst hjælper de unge. Allerede nu pågår der et vigtigt arbejde i 'Sammen med Unge', som bl.a. har fokus på at styrke sammenhængene på tværs af fagområder i tæt dialog med de unge selv.

Der er allerede mange og gode initiativer for psykisk sårbare unge på de enkelte områder og både jobcentret og børneområdet har et tæt samarbejde med skoleområdet bl.a. gennem Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) og fremskudt socialrådgivning på skolerne. Det skal vi holde fast i. Samtidig skal vi have et øget fokus på, at de unge modtager hjælp på den mindst indgribende måde og i et sammenhængende forløb, så de og deres familier bevarer tilknytningen til hverdagslivet og deres netværk.

Her spiller Én indgang en konkret rolle i at kunne tilbyde en forebyggende indsats til de unge, som udviser tegn på psykisk sårbarhed og som ikke er i kontakt med hverken social- eller behandlingspsykiatrien. Det kunne være i form af rådgivende samtaler individuelt eller i grupper og med tilbud til forældrene om at deltage i en netværksgruppe med andre forældre til psykisk sårbare unge. Det er en tilgang som Socialstyrelsen skal

---

⁶ Sundhedsdatastyrelsen: Førstegangsdiagnosticerede i psykiatrien april 2018.

til at udvikle i samarbejde med udvalgte kommuner, og hvor vi skal lade os inspirere.⁷ Her skal vi samtidig indgå i et tæt samarbejde med de Pædagogiske Indsats Teams på de enkelte skoler, som består af lærer og pædagoger, og som har en tidlig opsporingsfunktion bl.a. i forhold til psykisk sårbarhed.

Hjælp til borgere i akut krise

Der er samlet set gode erfaringer med at etablere akuttilbud til borgere i krise i flere af landets kommuner. Som et led i at arbejde med tilgængelighed og hurtig hjælp har akutpladser og en akuttelefon en betydelig funktion i forhold til tilgængelighed og forebyggelse.

Tanken er, at kommunen tilbyder, at borgeren kan få hjælp fra det øjeblik, borgeren står i en akut krise. Der skal være mulighed for, at borgeren selv eller pårørende kan henvende sig uden for normal åbningstid.

Tilbuddet om en akut sengeplads bygger på tanken om, at alle mennesker kan komme sig, men at det er afgørende, hvordan de bliver mødt. Borgeren bliver ikke indlagt på hospital eller diagnosticeret. Der gives ikke medicin, men ro, omsorg, en seng og en samtale om, hvad der rører sig. Gennem samtalen udfærdiges en kriseplan, og strategier for at komme sig tænkes ind som en del af planen.

Fokusområde: Tidlig indsats og Én indgang		
Initiativ	Formål	Tidsplan
<p>Én indgang for psykisk sårbare borgere, pårørende og interessenter.</p> <p>Tilbyde korte ikke-visiterede forløb med tætte samarbejdsrelationer til jobcentret og børneområdet.</p> <p>Rådgivende samtaler til unge, der udviser tegn på psykisk sårbarhed og tilbud om netværksgrupper til deres forældre i tæt samarbejde med skoleområdet.</p> <p>Tilbyde borgeren en rollemodel eller følgeskab i sit forløb.</p> <p>Etablering af akut sengepladser som en integreret del af vores akuttelefon og botilbud for psykisk sårbare.</p>	<p>At borgerne på kort sigt udvikler sig og oplever succeser, som gør dem i stand til at klare sig med ingen eller mindre kommunal hjælp.</p> <p>Tidlig og hurtig igangsættelse af indsatsen for borgeren.</p> <p>Tilbud om hjælp på den mindst indgribende måde, hvor hverdagslivet og netværket bevares.</p> <p>At understøtte borgerens recoveryproces.</p> <p>At hjælpe borgeren med at komme sig fra det øjeblik, borgeren står i en akut krise. Forebygge indlæggelser i behandlingspsykiatrien.</p>	2021/2024

⁷ <https://socialstyrelsen.dk/nyheder/2020/ny-model-for-et-forebyggende-tilbud-til-psykisk-sarbare-unge>

Fokusområde 2 – Hjælp til at skabe sammenhæng

Sammenhæng kræver én plan

Vi vil insistere på, at psykisk sårbare borgere oplever en mere sammenhængende indsats på tværs af kommunale tilbud.

Flere undersøgelser af den offentlige forvaltning peger på, at der fortsat er behov for at skabe mere sammenhæng mellem sektorer og for at tænke behandlingstilbud, de beskæftigelsesrettede aktiviteter og den sociale indsats bedre sammen.⁸

Borgerne giver udtryk for, at der er mange møder med kommunens forskellige medarbejdere, som ofte resulterer i flere og ikke nødvendigvis sammenhængende mål, som borgeren oplever selv at skulle koordinere. Borgerne efterlyser sammenhæng og overblik – og gerne færre møder med flere deltagere eller alternative måder at afholde møder ved hjælp af tavler for visualisering eller brug af digitale løsninger. Sidstnævnte gælder ikke mindst de unge, som i deres hverdag i højere grad benytter sig af de muligheder, som deres telefon indeholder eksempelvis videoopkald og brug af app-løsninger.

Etableringen af Én indgang er et stort skridt på vejen, men vi skal stadig have fokus på det tværfaglige samarbejde, som skal sikre en sammenhængende og koordineret indsats for borgeren. Det er en udfordring, men det må ikke skygge for det, som kommunen er til for, nemlig at skabe værdi for borgerne. Vi vil derfor arbejde på, at borgerens samlede forløb i kommunen koordineres i én plan, som er borgerens plan og som giver borgeren det fornødne overblik over sit forløb, aftaler og relevante kontaktpersoner.

De enkelte fagområder som f.eks. beskæftigelsesområdet og børneområdet repræsenterer en høj grad af faglighed inden for deres specifikke fagområde. Det er vigtigt, fordi komplekse problemstillinger kræver specialiseret faglig viden for at komme i mål med de rette løsninger, men det kan føre til silotænkning. Det kræver derfor ikke kun faglighed, men også fleksibilitet og kreativitet at finde løsninger, der matcher borgerens forskellige ønsker og behov på tværs af fagområder.

Nye veje i vores samarbejde med behandlingspsykiatrien

Vi vil gå i tæt dialog med regionen om udvikling af nye løsninger og tilgange. Vi skal turde se på nye sammenhænge og fælles initiativer. Borgerne skal have den hjælp, de har brug for, uanset om den leveres af kommunen eller regionen.

Rødovre Kommune har allerede spillet en aktiv rolle i udarbejdelsen af en skabelon for afholdelse af netværksmøder i Region Hovedstaden. Netværksmøder skal understøtte et velkoordineret forløb for både ambulante forløb og forløb under indlæggelse. På netværksmøder drøfter borgeren, dennes netværk og de forskellige aktører sagen, og kan indgå aftaler om forløbet. Her er nøgleordet *indflydelse* i stedet for *inddragelse*. Vi er alle ligeværdige og skal have reel mulighed for at træffe valg om vores liv.

Regionen har F-ACT-teams tilknyttet hver af de psykiatriske centre i Region Hovedstaden. F-ACT står for Flexible Assertive Community Treatment. Teamet yder en udgående, fleksibel, vedvarende og direkte støtte til borgere med svær psykisk sygdom i borgerens eget hjem. F-ACT har lige nu 200 forløb med borgere i Rødovre Kommune. Metoden er inspireret af tilgangen til psykiatrisk behandling i Trieste.

---

⁸ Bag om Fællesskabsmålingen. VIVE (2019).

Både afholdelse af netværksmøder og samarbejdet med F-ACT-teamet skal være med til at understøtte tilgangen i helhedsplanen til psykisk sårbare borgere i Rødovre Kommune.

Overordnet set vil Rødovre Kommune gå nye veje ved at arbejde på en mere lokalt baseret hjælp og forankring af indsatsen, hvor voksne, men også børn og unge i mistrivsel og deres familier, får hurtig hjælp i nærmiljøet. Det kan udmønte sig i, at forskellige medarbejdere fra regionen og kommunen rykker tættere sammen f.eks. i én indgang eller i kommunens sundhedscenter og samarbejder tæt med private aktører og frivillige tilbud som f.eks. headspace og Rødovre Frivilligcenter.

Vi vil arbejde for, at træning af færdigheder i forhold til almindelig daglig livsførelse og evt. jobtræning prioriteres under borgerens indlæggelse i psykiatrien. Der er forskningsmæssigt belæg for, at metoder som Individuelt Planlagt job med Støtte (IPS) har en udbredt succes i forhold til at træne færdigheder under selve indlæggelsen, fastholde beskæftigelse og forebygge genindlæggelser. Rødovre Kommunes jobcenter har lige påbegyndt et forskningsprojekt omkring brugen af IPS-metoden, hvor målgruppen er psykisk sårbare unge.

Vi vil lægge op til et fælles initiativ med anvendelse af metoder fra 'Sammen med Borgeren' med henblik på at få mere viden om, hvordan borgeren oplever samarbejdet mellem regionen og kommunen i forhold til deres ønsker og behov – og ikke mindst forslag og bud på løsninger fra borgerne.

Fokusområde: Hjælp til at skabe sammenhæng		
Initiativ	Formål	Tidsplan
Én plan for borgeren og muligheden for, at borgeren selv kan vælge sin koordinerende sagsbehandler for den samlede indsats.	At borgeren oplever en sammenhængende og koordineret indsats.	2020/2024
Brug af digitale løsninger til møder og som overblik i eget forløb.	Fleksibel mødeafholdelse og let adgang til et overblik over relevante informationer.	
En mere lokalt baseret hjælp og forankring af indsatsen fra behandlingspsykiatrien.	At borgeren oplever, at de får den hjælp de har brug for uanset, om den leveres af kommunen eller regionen.	
Tilbyde borgeren netværksmøder ved behov og etablere et forpligtende samarbejde med F-ACT team.	At borgeren oplever en sammenhængende og koordineret indsats mellem regionen og kommunen.	

Fokusområde 3 – Alle har ret til en meningsfuld hverdag

Vi mener, at alle har ret til en meningsfuld hverdag – noget at stå op til.

Som mennesker har vi brug for at være en del af noget og være noget for andre. Det kræver, at vi lytter til den enkeltes ønsker, behov og ressourcer og skaber så fleksible rammer som muligt for deltagelse i fællesskaber og netværksdannelse.

Når vi skal udvikle vores indsatser for at hjælpe en voksende gruppe af psykisk sårbare borgere i Rødovre Kommune, er det derfor vigtigt at tænke i, at vi som kommunale medarbejdere ikke skal være relationen, men i stedet bære relationen. Heri ligger et fokus på at bære relationen et relevant sted hen som for eksempel til et fællesskab/netværk af ligesindede og ad den vej understøtte, at borgeren får udbygget sit netværk og ikke mindst hjælpe borgeren til at afslutte den kommunale hjælp.

Vi ved, at psykisk sårbare borgere har øget risiko for svage relationer, hvilket kan føre til øget ensomhed. En nylig undersøgelse udarbejdet af VIVE peger på, at ensomhed fylder rigtig meget for mennesker, der gennem en årrække har kæmpet med sociale, psykiske og/eller fysiske udfordringer, og det er på tværs af aldersgrupper. Undersøgelsen peger også på, at langt de fleste (otte ud af 10) først og fremmest drømmer om en meningsfyldt hverdag med nyttig beskæftigelse.⁹

Mange af borgerne fortæller, at de oplever at leve relativt isolerede liv med skrøbelige netværk. Det kan være svært at danne nye relationer og deltage i fællesskaber. Vi skal derfor have en særlig opmærksomhed på mulighed for følgeskab enten af brugere med egne levede erfaringer eller af kommunale støttekontaktpersoner, da det er udfordrende for alle mennesker at opsøge nye sociale sammenhænge.

Flere muligheder for fællesskab

Vi skal sikre, at alle har mulighed for at blive en del af fællesskabet.

Borgerne efterspørger flere muligheder for at deltage i fællesskaber og danne netværk. Det gælder også de unge. De efterspørger det lille trygge sted, men også et større sted at komme, hvor der er liv og aktivitet og mulighed for at indgå i flere forskellige typer af forpligtende og uforpligtende fællesskaber og netværk.

Det er derfor vigtigt, at vi i Rødovre Kommune har en bred tilbudsvifte, hvor vi kan understøtte forskellige former for samvær og aktiviteter afhængigt af borgerens behov. Og det er vigtigt, at vi henter nogle af de synergieffekter, der kan være ved at sammentænke nogle af aktiviteterne på tværs af de kommunale områder og sammen med civilsamfundet.

Rødovre Kommune har et stærkt foreningsliv og frivillignetværk med mere end 130 foreninger, og de frivillige sociale foreninger og organisationer er uundværlige samarbejdspartnere for Rødovre Kommune. De frivillige kan noget, som kommunen ikke kan. De kan skabe nære personlige relationer på lige fod: *'Den dobbelte frivillighed'* - det at frivillige og borgere selv har valgt at mødes - skaber en særlig forbundethed og giver plads til det medmenneskelige møde. Borgerne kan også selv blive frivillige og yde en indsats. Det kan give glæde at hjælpe andre samtidig med, at man får perspektiver på sin egen verden. Jo mere man giver af sig selv, jo mere får man igen.

Der er ligeledes mange kommunale tilbud om aktiviteter i Rødovre Kommune både på sundhedsområdet, beskæftigelsesområdet og i socialpsykiatrien. Vi vil arbejde frem mod at samle flere af disse tilbud for at tilbyde borgerne et sted at komme med en større variation af muligheder og ad den vej inspirere til at indgå i nye og andre fællesskaber. Vi vil derfor i et samarbejde med Rødovre Frivilligcenter og foreningslivet arbejde for at give borgeren bedre muligheder for at styrke sit sociale netværk gennem forskellige typer af tilbud i et tæt samarbejde med de kommunale tilbud.

Tilbud som eksempelvis 'Skole på Tværs', der er målrettet borgere, pårørende, frivillige og medarbejdere i socialpsykiatrien og behandlingspsykiatrien er en vej til at komme sig i dialog med både netværk og

---

⁹ Bag om Fællesskabsmålingen. VIVE (2019).

professionelle. Tilbuddet skaber rum for gensidig læring ved at sikre, at der sker en ligeværdig erfaringsudveksling på kryds og tværs mellem borgere, pårørende, frivillige og medarbejdere.

Vi vil arbejde på, at der er en åbenhed for initiativer, som for eksempel borgerne i Rødovre Kommune, Udsatterådet eller Ungepanelet selv måtte ønske at igangsætte eller efterspørger kommunens hjælp til.

Ambitionen er at skabe flere forskellige typer af tilbud store som små, der vil gøre deltagelse let, intuitiv og naturlig, hvor borgerne får mulighed for at skabe en meningsfuld hverdag, og hvor vi aktivt understøtter fællesskaber og netværksdannelse mellem borgere, kommune og civilsamfund.

Fokusområde: Alle har ret til en meningsfuld hverdag		
Initiativ	Formål	Tidsplan
Sikre en bred tilbudsvifte, hvor borgerne har let adgang til selv at skabe eller indgå i flere forskellige typer af fællesskaber og muligheder for netværksdannelse.	At borgerne får en meningsfuld hverdag.	2021/2024
Styrke samarbejdet med Frivilligcenteret og foreningslivet gennem konkrete samarbejdsinitiativer, der understøtter 'den dobbelte frivillighed'.	At borgeren danner nye netværk og relationer i civilsamfundet løsrevet fra det kommunale hjælpesystem.	
Etablere tilbud som eksempelvis 'Skole på Tværs' for både borgere, pårørende, frivillige og medarbejdere på tværs af kommunens områder.	At understøtte recoveryprocesser og skabe bedre muligheder for at komme sig i dialog med netværk og professionelle.	

Fokusområde 4 – Faglighed i top

Vi vil have fagligheden i top.

For at komme i mål med initiativerne i helhedsplanen er det afgørende, at medarbejdere og ledere har et fælles fagligt ståsted af høj kvalitet. Det betyder, at vi har en fælles tilgang til opgaven, som vi baserer vores arbejde og metodiske tilgang på. Vi skal stadig kunne anvende forskellige faglige metoder, men det er væsentligt, at vi samtidig har et fælles fagligt ståsted, som kan aflæses i den overordnede tilgang til opgaven og dermed i kulturen på arbejdspladsen.

Vores faglige tilgang skal afspejle vores syn på og tilgang til psykiske problemstillinger. Psykiske problemstillinger er ikke en kronisk sygdom, men opstår i sammenhæng med den historie, de sociale omstændigheder og de erfaringer, det enkelte menneske har, og den enkeltes aktuelle livssituation. Vi skal derfor se og forstå psykiske problemstillinger i relation til disse sammenhænge. En tilgang, som understøtter denne forståelse af psykiske problemstillinger, er Åben Dialog. Vi vil derfor udvikle vores faglighed ved at arbejde med Åben Dialog som en del af vores grundforståelse i mødet med borgerne.

Åben Dialog er en netværksorienteret tilgang, der inddrager relevante fagprofessionelle og private netværk i forhold til borgerens situation. Tilgangen er baseret på syv principper for hurtig og samtidig indsats i forhold til borgeren og dennes netværk. Som noget af det grundlæggende i Åben Dialog vægter alle udsagn lige, og den professionelle rolle er ikke at søge løsninger, men at give et fagligt perspektiv, som kan supplere borgerens eget og resten af netværkets perspektiver.¹⁰

I Åben Dialog ses borgerne derfor som handlekraftige medskabere, og borgerens professionelle og private netværk bidrager aktivt til, at de ønskede resultater opnås. I Danmark er Åben Dialog implementeret en række steder både inden for den kommunale og regionale psykosociale indsats. Studier viser, at de borgere, der modtog Åben Dialog, i mindre grad modtog en offentlig ydelse, samt at der var færre tilbagefald for denne gruppe og færre indlæggelsesdage.¹¹

Som fælles fagligt ståsted understøtter Åben Dialog fokusområderne og de tilhørende initiativer i helhedsplanen. Alle relevante medarbejdere og ledere skal derfor uddannes i Åben Dialog og løbende understøttes i at anvende metoden i mødet med borgeren, dennes netværk og samarbejdspartnere. Det skal ske i et tæt samarbejde med interessenter fra uddannelsessektoren, der har ekspertise inden for Åben Dialog og erfaringsbaseret viden om implementering af faglige metoder.

Fokusområde: Faglighed i top		
Initiativ	Formål	Tidsplan
<p>Efteruddannelsesprogram i Åben Dialog for relevante medarbejdere med mulighed for opfølgning i samarbejde med relevant uddannelsesinstitution.</p> <p>Uddannelse af relevante ledere i Åben Dialog som bærere af metoden og kulturændringen.</p> <p>Anvendelse af Åben Dialog som gennemgående i vores møde med borgeren, dennes netværk og relevante samarbejdspartnere.</p>	<p>At få et fælles fagligt ståsted for medarbejderne i mødet med borgeren og dennes netværk, der understøtter alle fire fokusområder i helhedsplanen.</p>	<p>Løbende</p>

I mål med fokusområderne

Helhedsplanen for psykisk sårbare borgere i Rødovre Kommune løber fra 2020 til 2024. De forskellige initiativer vil løbende blive indfriet i perioden i et tæt samarbejde med de relevante interessenter.

¹⁰ Åben Dialog. Socialstyrelsen (2017).

¹¹ Åben Dialog. Socialstyrelsen (2017).

Helhedsplanen sætter med sin vision og ambitiøse fokusområder en fælles retning for vores indsats på tværs af kommune, region og civilsamfund. Vi søsætter nye initiativer til gavn for borgerne. Vi er risikovillige, og vi venter ikke med at handle. Der skal være kort vej fra beslutning til handling.

Vi trækker i arbejdstøjet og knokler på for at realisere helhedsplanens vision om at være blandt de bedste kommuner i landet, når det kommer til at tilbyde tidlige og forebyggende indsatser til psykisk sårbare borgere, der samtidig skaber styrke hos den enkelte til selv at handle og forme sit eget liv.

Ingen skal falde udenfor. Alle skal have mulighed for et godt liv i Rødovre.